

GreekLUG

Ελεύθερο Λογισμικό &

Ύλη Μαθημάτων ΙΙ

Μαθ. 8 : Open Hardware & Τηλεφωνία

Εισαγωγή στο Open Hardware,
Εγκατάσταση και ρύθμιση ενός Raspberry Pi
Σύνδεση Η/Υ και Κινητού τηλεφώνου (KDE Connect)
Ρύθμιση VOIP

Μάθημα 8ο

Open Hardware & Τηλεφωνία

Open Hardware I

Το "ανοικτό υλικό" ή το "υλικό ανοιχτού κώδικα" αναφέρεται στις προδιαγραφές σχεδίασης ενός φυσικού αντικειμένου, οι οποίες διαθέτουν άδεια με τέτοιο τρόπο ώστε το αντικείμενο αυτό να μπορεί... >να μελετηθεί, >να τροποποιηθεί, >να δημιουργηθεί και >να διανεμηθεί από οποιονδήποτε.

Όπως στο Ελεύθερο Λογισμικό παρέχεται ο "πηγαίος κώδικας"... με διαθέσιμα τα σχήματα υλικού, σχεδιαγράμματα, λογικά σχέδια, σχέδια ή αρχεία σχεδιασμού με υπολογιστή (CAD)

Πώς είναι αδειοδοτημένο το ανοικτό υλικό;

Οι άδειες υλικού ανοιχτού κώδικα επιτρέπουν γενικά στους παραλήπτες των σχεδίων και τεκμηρίωσης να τις μελετήσουν, να τις αναδιανείμουν και να τις τροποποιήσουν και στη συνέχεια να διανέμουν τυχόν τροποποιήσεις. Επιπλέον, οι ανοικτές άδειες υλικού δεν εμποδίζουν κάποιον να διανείμει ή ακόμα και να πουλήσει την τεκμηρίωση του έργου.

Το υλικό παρέχεται συχνά με ίδιες άδειες με το λογισμικό, όπως τις GPL ή Creative Commons.

Πώς είναι το ανοιχτό υλικό διαφορετικό από το άλλο υλικό;

Όλο το ανοικτό υλικό πρέπει να συνοδεύεται από τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων σχεδιασμού και του πηγαίου κώδικα.

Επιπλέον, η άδεια που διέπει την αναπαραγωγή ανοικτού υλικού πρέπει να επιτρέπει την τροποποίηση και τη διανομή αυτών των αρχείων σχεδιασμού κατά τρόπο που να επιτρέπει σε άλλους να τα αποκτήσουν εύκολα.

Open Hardware IV

Παραδείγματα Ι

TERES I - Open Source Hardware και Software Laptop

...ένας φορητός υπολογιστή που στηρίζεται σε <mark>ανοικτό υλικό</mark> και <mark>λογισμικό</mark>.

Οι οδηγίες κατασκευής είναι διαθέσιμες online ώστε κάποιος εύκολα να μπορεί να κατασκευάσει ένα.

Επίσης τα σχέδια του υλικού και τα build script είναι διαθέσιμα στο GitHub. Όλο το σύστημα σχεδιάστηκε με την εφαρμογή ΕΛ/ΛΑΚ KiCAD συνεπώς προσφέρεται για ελεύθερη μελέτη και τροποποίηση!

Παραδείγματα Ι

TERES I - Open Source Hardware και Software Laptop

Παραδείγματα Ι

TERES I - Open Source Hardware και Software Laptop

Xαρακτηριστικά: >Quad Core Allwinner A64 64-bit Cortex-A53 processor >LCD 11.6" 1366x768 pixels >1GB DDR3L memory >4GB eMMC Flash >WiFi 150Mb, BLE 4.0 >Camera >Mπαταρία 7000mAh >Bάρος 980 γρ

https://olimex.wordpress.com/2017/02/01/teres-i-do-it-yourself-opensource-hardware-and-software-hackers-friendly-laptop-is-complete/

https://www.olimex.com/Products/DIY-Laptop/resources/TERES-I.pdf

Παραδείγματα ΙΙ

Arduino

.. είναι μια ηλεκτρονική πλατφόρμα ανοικτού κώδικα και λογισμικού ανοικτού κώδικα.

Είναι σε θέση να διαβάζει μία είσοδο, πχ φως σε έναν αισθητήρα, ένα δάκτυλο σε ένα κουμπί και να το μετατρέπει σε <mark>έξοδο</mark>, πχ να ενεργοποιήσει ένα LED ή έναν κινητήρα.

Χρησιμοποιείται με βάση τη γλώσσα προγραμματισμού Arduino και το λογισμικό Arduino (IDE).

Υπάρχουν 17 επίσημες παραλλαγές του.

https://www.arduino.cc/

Παραδείγματα ΙΙ

Arduino

Παραδείγματα III

UPSat - The first open source satellite

Ο UPSat είναι ένας νανο-δορυφόρος με διαστάσεις 20 cm x 10cm x 10cm, σύμφωνα με τις προδιαγραφές δορυφόρων cubesat μεγέθους 2U.

Κατασκευάστηκε στην Ελλάδα από το Libre Space Foundation, το οποίο ξεκίνησε από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας στο πλαίσιο της διεθνής επιστημονικής αποστολής QB50 με την ταυτότητα GR-02.

Είναι ο πρώτος δορυφόρος ανοιχτού κώδικα που κυκλοφόρησε ποτέ.

Url: https://upsat.gr Url: https://libre.space

Παραδείγματα III

UPSat - The first open source satellite

Όλα τα υποσυστήματα του δορυφόρου σχεδιάστηκαν από το μηδέν σε λογισμικό και υλικό ανοικτού κώδικα.

https://github.com/librespacefoundation?query=upsat

Το Raspberry Pi είναι μια σειρά υπολογιστών σε μέγεθος πιστωτικής κάρτας που αναπτύχθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο από το Raspberry Pi Foundation για να προωθήσουν τη διδασκαλία της βασικής επιστήμης των υπολογιστών σε σχολεία και σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Το αρχικό μοντέλο έγινε πολύ πιο δημοφιλές από ότι αναμενόταν, με χρήσεις όπως η ρομποτική.

Σύμφωνα με το Raspberry Pi Foundation, περισσότερα από 5 εκατομμύρια Raspberry Pis έχουν πωληθεί πριν από το Φεβρουάριο του 2015.

https://www.raspberrypi.org

Χαρακτηριστικά Raspberry Pi 3 Model B:					
Chipset	Broadcom BCM2837				
CPU	1.2 GHz 64/32-bit quad-core ARM Cortex-A53				
GPU	Broadcom VideoCore IV, Υποστηρίζει OpenGL ES 2.0				
Μνήμη	1 GB LPDDR2 RAM at 900 MHz				
Δίκτυο	10/100 Mbit/s Ethernet, 802.11n wireless, Bluetooth 4.1				
Είσοδος Βίντεο	Ένας σύνδεσμος CSI επιτρέπει τη σύνδεση μιας μονάδας κάμερας				
Έξοδος Βίντεο	HDMI, CVBS, MIPI				
Έξοδος Ήχου	3.5mm jack και HDMI				
Πηγή ενέργειας	5.1 volts DC /2.5A μέσω Micro USB				
USB 2.0 ports	4				
GPIO	40× GPIO				
LED	Power Key & 8P8C				
Αποθήκευση	MicroSDHC slot, USB Boot Mode				

Μπορεί να τρέχει διάφορες εκδόσεις GNU/Linux διανομών, όπως τα Raspbian, CentOS, Fedora, Ubuntu MATE, Kali Linux, Ubuntu Core, Debian ενώ επίσης υποστηρίζει NetBSD, Windows 10 ΙοΤ Core και Android Things.

sdcard: τουλάχιστον 8GB | class 10

Εγκατάσταση συστήματος: 1# Λήψη εικόνας και αποσυμπίεσης .img, πχ 7-zip

2# Εγγραφή στην SD Card, πχ

dd bs=4M if=2017-04-10-raspbian-jessie.img of=/dev/sdX

ή μέσω του GNOME DISKS.

	CF2	Αναγνώστης κάρτας Co… /dev/sde	Ф		۵		
	Μοντέλο	TS-RDF5 SD Transcend (TS37)					
	Μέσο	Κάρτα CompactFlash					
	Μέγεθος	32 GB (32010928128 bytes)					
Δημιουργία κατάτμησης		Κύρια εγγραφή εκκίνησης					
Σειρια	ικό <mark>ς αριθμός</mark>	00000000039					
Τόμοι							
Ελεύθερος. 4,2 MB	boot Κατάτμησ 43 MB FAT	Σύστημα αρχείων Κατάτμηση 2 32 GB Ext4					
+ &							
Μέγεθος 4,2 MB (4194304 bytes)							
Συσκευή /dev/sde							
Περιεχόμενα Μη εκχωρημένος χώρος							

Raspberry Pi Configuration 🛛 🗖 🗖						
System	Interfaces	Performance	Localisation			
Camera:		○ Enabled	 Disabled 			
SSH:		○ Enabled	Oisabled			
VNC:		• Enabled	O Disabled			
SPI:		C Enabled	• Disabled			
I2C:		○ Enabled	Oisabled			
Serial:		○ Enabled	 Disabled 			
1-Wire:		○ Enabled	 Disabled 			
Remote GPIO:		○ Enabled	 Disabled 			

Απομακρυσμένη πρόσβαση: ενεργοποιούμε από το Raspberry Pi Configuration...

1# SSH

2# VNC (RealVNC)

GPIO | https://pinout.xyz/

Βασικά Υλικά για δοκιμές

- •Ράστερ/Breadboard
- LED διάφορων χρωμάτων
- •Αντίστασεις
- •Καλώδια Jumper

Μίνι εφαρμογή LED

•Ράστερ/Breadboard
•1x Κόκκινο LED
•1x Μπλε LED
•2x 330Ω Αντίστασεις
•3x M/F Καλώδια Jumper

#!/usr/bin/python

import RPi.GPIO as GPIO # Εισαγωγή GPIO βιβλιοθήκης

GPIO.setmode(GPIO.BCM) # pin numbering system $\sigma\epsilon$ BCM

GPIO.setup(17,GPIO.OUT) # ορισμός GPIO17 ως OUTPUT GPIO.setup(27,GPIO.OUT) # ορισμός GPIO27 ως OUTPUT

print "LED Ανοικτά"

GPIO.output(17,GPIO.HIGH) # ορισμός GPIO17 σε high, 3.3v θα ενεργοποιηθούν στο pin GPIO.output(27,GPIO.HIGH) # ορισμός GPIO27 σε high, 3.3v θα ενεργοποιηθούν στο pin

import RPi.GPIO as GPIO # Εισαγωγή GPIO βιβλιοθήκης

GPIO.setmode(GPIO.BCM) # pin numbering system σε BCM

GPIO.setup(17,GPIO.OUT) # ορισμός GPIO17 ως OUTPUT GPIO.setup(27,GPIO.OUT) # ορισμός GPIO27 ως OUTPUT

print "LED Κλειστά"

GPIO.output(17,GPIO.LOW) # ορισμός GPIO17 σε high, 3.3ν θα απενεργοποιηθούν στο pin GPIO.output(27,GPIO.LOW) # ορισμός GPIO27 σε high, 3.3ν θα απενεργοποιηθούν στο pin

Πρακτική!

Ερωτήσεις;

Κινητή Τηλεφωνία & Linux

> Android

Λ/Σ για smartphones που βασίζεται στην πυρήνα Linux

- Android Open Source Project (AOSP) https://source.android.com
  - <u>Σύνδεση</u>
- Μέσω εφαρμογών
- Μέσω τερματικού
- Προκαθορισμένα κλειδωμένο ==>
   Απόκτηση πλήρους πρόσβασης στο σύστημα, το γνωστό "root"

Επικοινωνία με Android

Android Debug Bridge (adb)
 Σύνδεση Η/Υ και συσκευής

Url: https://developer.android.com/studio/commandline/adb.html

Βήματα και εντολές:

- Ενεργοποιούμε την πρόσβαση προγραμματιστή (Developer options) στην συσκευή μας και στην συνέχεια την επιλογή "Εντοπισμός σφαλμάτων USB" (USB debugging)
- Συνδέουμε τη συσκευή στον υπολογιστή με το καλώδιο USB
- Αλλάζουμε τη λειτουργία σύνδεσης στη λειτουργία "μεταφορά αρχείων (MTP)"
   (δεν είναι πάντα απαραίτητο για κάθε συσκευή)
- Εκτελούμε την ακόλουθη εντολή για να ξεκινήσετε την υπηρεσία ADB:
   adb devices

Επικοινωνία με Android

- Εγκατάσταση εφαρμογής adb install app.apk
- Ανάκτηση αρχείων
   adb pull remote local
   πχ adb pull /sdcard/images /backup/images/
- Αποστολή αρχείων
   adb push local remote
   πχ adb push hello.pdf /sdcard/hello.pdf
- Πρόσβαση τερματικού adb shell
- Επανεκκίνηση συσκευής adb reboot

Επικοινωνία με Android

 > Εγγραφή video adb shell screenrecord /sdcard/demo.mp4 (Control + C για σταμάτημα) exit adb pull /sdcard/demo.mp4

Όλες οι διαθέσιμες εντολές
 adb shell Is /system/bin

> Voice over IP

Η τεχνολογία Voice over Internet (voice over IP, VoIP ή IP τηλεφωνία) αφορά την φωνητική επικοινωνία και πολυμέσων μέσω δικτύων πρωτοκόλλου Internet (IP), όπως το Διαδίκτυο.

Τρόπος λειτουργίας: μετατροπή των αναλογικών σημάτων τηλεφώνουν σε ψηφιακά σήματα που μπορούν να αποσταλούν μέσω του Διαδικτύου.

Υπάρχουν διάφορες υλοποιήσεις της, ιδιοταγείς ή ανοικτού κώδικα. Μερικές από αυτές είναι οι:

- > Session Initiation Protocol (SIP)
- Inter-Asterisk eXchange (IAX)
- > XMPP
- > Skype protocol

Ring

- To GNU Ring (πρώην SFLphone) είναι μια εφαρμογή πελάτη VOIP, συμβατή με το πρωτόκολλο SIP.
- Μπορεί να λειτουργήσει ως SIP softphone και SIP-based instant messenger.
- Είναι διαθέσιμο για Linux, Microsoft Windows, OS X και Android.
- Αναπτύχθηκε και συντηρείται από την καναδική εταιρεία Savoir-faire Linux και με τη βοήθεια μιας παγκόσμιας κοινότητας χρηστών και συνεργατών.
- Αποτελεί εναλλακτική εφαρμογή του Skype.

https://ring.cx

*	🔆 Γενικά 🗔 Μέσα 🔓 Λογαριασμοί				
Ρυθμίσεις προφίλ	Ρυθμίσεις Ring				
	 Έναρξη Ring κατά την σύνδεση Εμφάνιση εικονιδίου Ring στην περιοχή ειδοποιήσεων (δίσκος συστήματος) Μεταφορά του Ring στο προσκήνιο, κατά τις εισερχόμενες κλήσεις. Enable notifications for incoming calls. Enable notifications for new chat messages. Entering a number in the search entry will place a new call. Εμφάνιση συνομιλίας στα δεξιά. 				
Pυθμίσεις ιστορικού					
Προεπιλογή	Διατήρηση ιστορικού για (ημέρες): 0 – +				
	(ορίστε σε 0 για ιστορικό χωρίς όριο)				
	Καθαρισμός όλου του ιστορικού				

*		🛠 Γενικά	🕞 Μέσα	Λογαριασμοί	✓ - + ×
Ρυθμίσεις ή <mark>χ</mark> ου					
Διαχειριστής ήχου:	Pulse Audio		-		
Συσκευή Ringtone:	default				
Συσκευή εξόδου:	default		•		
Συσκευή εισόδου:	default		•		
Ρυθμίσεις κάμερας					
Συσκευή:	HD WebCam		•		
Κανάλι:	Camera 1		•		
Ανάλυση:	640x480		•		
Ρυθμός καρέ:	30		•		

*	* -	ενικά 🕞 Μέσα	🔓 Λογαριο	ισμοί	•	- + ×
Ενεργοποιημένο Ψευδώνυμο Η	Κατάσταση Γενικά	Ασφάλεια Για πρ	οχωρημένου	s		
💌 VolP Τηλέφ Φ	οιλοξενητ Λογα	ριασμός				n
	Ψευδ	Ψευδώνυμο VolP Τηλέφωνο				
	Τύπο	ς <mark>SIP</mark>				
	Παρά	μετροι				
	Host	name		10.0.101		
	Ονομ	ια χρήστη		106		
	Σύνθ	ημα				
				🗌 Εμφάνιση συνθήματος		
	Διαμ	Διαμεσολαβητής				
	Αριθ	Αριθμός Voicemail				
		Αυτόματη απάντηση κλήσεων				
		UPnP ενεργοποιημένο				
- + RING -						

> Asterisk (PBX)

Το Asterisk είναι μια υλοποίηση λογισμικού τηλεφωνικού κέντρου (PBX)

Asterisk Επιτρέπει τη χρήση τηλεφώνων με ποικιλία τεχνολογιών υλικού για την πραγματοποίηση κλήσεων μεταξύ τους και τη σύνδεση με υπηρεσίες τηλεφωνίας, όπως το δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο μεταγωγής (PSTN) και υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω πρωτοκόλλου Internet (VoIP)

Το όνομά του προέρχεται από το σύμβολο "*"

> Url: https://www.asterisk.org

> FreePBX

Το FreePBX είναι ένα διαδικτυακό GUI ανοικτού κώδικα (γραφικό περιβάλλον) που ελέγχει και διαχειρίζεται το Asterisk (PBX).

- Το FreePBX μπορεί να εγκατασταθεί με το χέρι ή ως μέρος του προρυθμισμένου FreePBX Distro που περιλαμβάνει το λειτουργικό σύστημα, το λογισμικό Asterisk, το FreePBX GUI και διάφορες άλλες εξαρτήσεις.
- > Url: https://www.freepbx.org/

Ερωτήσεις;